

Yttrande över remiss från Naturvårdsverket gällande nya föreskrifter om åtling och användning av åtel vid jakt

Sammanfattning

- Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) anser att Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter i allt väsentligt finner en god balans mellan de delvis motstående intressena.
- SLU är positivt till att smittskyddsaspekter lyfts fram i konsekvensutredning och vägledning, men menar att en konsekvensanalys saknas.
- SLU menar att det finns djurskyddsaspekter vid åtling som bör beaktas i föreskrifter och konsekvensutredning.

Generella synpunkter

SLU instämmer i att det enda som skiljer åtling från utfodring är syftet, och att det därmed närmast är omöjligt att skilja dem åt på ett rättssäkert sätt.

SLU instämmer därmed i att det är meningslöst att reglera åtling utanför områden med utfodringsförbud.

Även om åtling utgör en liten del av de produkter som sammantaget läggs ut till vilt i någon form av utfodring, så bör beaktas att syftet med jakt vid åtling bl.a. är att genom jakten bidra med kött till primär livsmedelsproduktion. Det är därför positivt att smittskydds- och hygienaspekter uppmärksammas i såväl konsekvensutredning som i vägledning, inkl. epizootilagens företrädare om så krävs pga. smittskyddsskäl. SLU saknar dock en konsekvensanalys eller hänvisning till sådan, som behandlar frågor såsom risk för spridning av sjukdomar och effekter vid aggregering av vilt (Sannö, 2018; Augustsson, 2024).

Att enbart hänvisa till Jordbruksverkets bestämmelser om godkända produkter gör det omständligt för myndigheter och jägare, och SLU hade gärna sett ett mer samlat grepp/väglidningar avseende de regler som gäller åtling och de produkter som får användas.

SLU anser att det finns flera positiva djurskyddsaspekter då djur jagas vid åtel, såsom goda möjligheter att fälla rätt djur, på kort avstånd och stillastående med bra skottplacering. SLU saknar dock djurskyddsaspekter att beakta i föreskrifter och konsekvensutredning, såsom att åtgärder bör vidtas för att minimera risken för skadeskjutningar och att skjuta föräldradjur (exempelvis vildsvinssugga med små kulingar), för att minska risken för onödigt lidande.

Specifika synpunkter

Föreskrifter

§ 2 I konsekvensutredningen, sid 15, står: "Naturvårdsverket bedömer att det är av vikt att tydliggöra att den som bedriver åtling behöver beakta dessa bestämmelser". SLU anser att "beakta" bör bytas ut mot "följa".

§ 6 SLU välkomnar Naturvårdsverkets definition av åtel, men anser att även vilt, eller delar av vilt, som ligger kvar där det fällt ska vara undantaget från definitionen av åtel. Skrivningen "*Med åtel avses inte vilt som dött av annan orsak än jakt och ligger kvar på den plats där det fallit.*" gör det annars otydligt om exempelvis räntor från en älg som tagits ur på platsen där den fallit, eller vilt som bedöms som otjänligt där det fallit, är att betrakta som en åtel.

§12 SLU anser att begränsningen till 3 kg foder utgör en bra kompromiss.

§13 SLU anser att avståndet 100 meter utgör en bra kompromiss för att säkerställa möjligheten att bedriva åteljakt

§19 SLU anser att begreppet "bor" måste definieras bättre. Gäller det enstaka övernattningar i privata fritidshus? Gäststugor? Ekonomibyggnader? Vindskydd? Husbil? Det är inte svårt att se hur jakträttshavaren kan få svårt att överblicka vad som sker inom ett drygt 12 km² stort område runt varje åtel under en två månader lång period. Alternativt bör begränsningen tas bort.

Väglidning om åtling och användning av åtlar vid jakt efter klövvilt

Framsida: I "Sammanfattning av innehåll" föreslår SLU att även jaktetiska aspekter framgår, exempelvis att "///...målsättningen med åteln är att den ska bidra till en effektiv och *etiskt acceptabel* jakt .../".

Sid 4, Åtelns konstruktion och jakten vid denna, tillägg (ny punkt):
Åteln bör konstrueras och placeras så att jägaren så långt det är möjligt kan avgöra om det rör sig om ett vilt med ungar, som därmed inte bör fällas.

Referenser

Augustsson, E. 2024. Boar feeding grounds How wild boar populations affect localised landscapes and ecosystems. Doctoral Thesis, Faculty of Natural Resources and Agricultural Sciences, Department of Ecology, Swedish University of Agricultural Sciences.

Sannö, A. 2018. Enteropathogenic *Yersinia* spp. and *Salmonella* spp. in Swedish wild boars. The presence and molecular epidemiology. Doctoral thesis, Faculty of Veterinary Medicine and Animal Science, Department of Clinical Sciences, Swedish University of Agricultural Sciences.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Göran Ericsson efter föredragning av koordinator Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av universitetslektor Fredrik Widemo vid institutionen för vilt, fisk & miljö och adjunkt John Lindsjö vid institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd samt Nationellt centrum för djurvelfärd.

Göran Ericsson

Linda Ferngren